

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA TAMPEREEN KAUPUNGIN VÄLINEN SOPIMUS STRATEGIAKAUDELLE 2026-2029

1. Sopimuksen tausta

- Kansalliset ammatillisen koulutuksen tavoitteet
- Tilannekuva koulutuksen järjestäjän toimintaympäristöstä ja sen ennakoidusta kehityksestä
- Koulutuksen järjestäjän ensisijainen toiminta-alue

Sopimusvalmistelun yhteydessä on käyty kahdenkeskisiä ja monenkeskisiä keskusteluita koulutuksen järjestäjien välillä mm. oppimisympäristöyhteistyöstä ja keskinäisestä työnjaosta ja resurssien suuntaamisesta sekä yhteisesti työvoimakoulutusten tarjonnasta etenkin Tampereen aikuiskoulutussäätiö sr:n, Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän, Varalan Säätiö sr:n sekä Ahlmanin koulutun Säätiö sr:n kanssa. Toiminnanohjaukskokeilun tavoitteisiin liittyviä keskusteluita on käyty myös ammatillisen koulutuksen järjestäjien valtakunnallisessa verkostossa sekä muiden K-alueen toimijoiden kanssa.

Tampereen kaupunkiorganisaation sisällä tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin työllisyys- ja kasvupalveluiden ja Tampereen seudun työllisyysalueen kanssa. Yhteistyölle määritellyt tarkemmat strategiset ja vuosikohtaiset tavoitteet on huomioitu sopimusluonnoksen sisällöissä. Sopimusvalmistelua on käsitelty myös Tredun järjestämässä ”Ammatillinen koulutus, työllisyysalue ja kunnat elinvoimayhteistyössä” -tilaisuudessa, johon osallistui mm. kuntien johdon ja elinvoiman edustajia. Alueen työelämän näkökulmia on kartoitettu osana normaalia työelämä- ja kumppanuusyhteistyötä mm. vakiintuneiden kuntakumppanuusryhmien kautta, joissa Tredun lisäksi on asiantuntijoita kuntien elinvoimasta, yrittäjäjärjestöistä sekä työllisyysalueen edustajista. Kumppanuusryhmät ja niihin sidottu yrityskoordinaattoritoiminnasta saatavan dokumentoidun tiedon avulla on varmistettu, että sopimukseen asetettujen tavoitteiden avulla pystytään vastaamaan alueen elinkeinoelämän tarpeisiin.

2. Tampereen kaupungin strategian keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet suhteessa ammatillisen koulutuksen kansallisiin tavoitteisiin, toimintaympäristön muutoksiin ja järjestäjän ensisijaiseen toiminta-alueeseen sopimuskaudella

a) Vaikuttavuustavoitteet

1. Ammatillisesta koulutuksesta työllistyminen kasvaa ja siirtyminen jatko-opintoihin paranee, (positiiviset jatkumot vuosi tutkinnon suorittamisen jälkeen 73,8 % → 79 %) mikä tukee Pirkanmaan työllisyyttä ja osaavan työvoiman saatavuutta.
2. Oppimisyhteisön hyvinvointi ja toimintakyvykkyys vahvistuvat, mikä lisää opiskelijatytytyväisyyttä ja parantaa tutkintojen läpäisyastetta.

Mittarit: Työllistyminen ja jatko-opintoihin siirtyminen, läpäisyaste ja AMIS-palautteet ja Kunta10-tutkimus soveltuvin osin.

b) Toiminnalliset tavoitteet

1. Koulutustarjonnan suunnittelun pohjana vahvistetaan ennakoititiedon ja alueellisen työmarkkinakysynnän hyödyntämistä ja lisätään tutkinnon osatavoitteisen koulutuksen määrää.
Mittari: Tutkinnon osan suorittaneiden määrä ja laadullinen arviointi.
2. Alueen koulutusorganisaatioiden välistä yhteistyötä ja työnjakoa vahvistetaan. Yhteisten koulutusratkaisujen ja oppimisympäristöjen määrä kasvaa.
Mittari: Laadullinen arviointi.
3. Työpaikalla järjestettävän koulutuksen laatu paranee ja työpaikalla suoritettavien näyttöjen määrä on 90 %.
Mittari: Työpaikalla suoritettujen näyttöjen määrä sekä laadullinen arviointi.
4. Opiskelijan saama opetus ja ohjaus on laadukasta ja määrä on riittävä, vähintään 15 h/osp. Mittari: Opiskelijan saaman opetuksen ja ohjauksen määrä h/osp.
5. Henkilöstön osaamis pääoma kehittyy toimintaympäristön muutosten mukaisesti, erityisesti digi- ja ohjausosaamisen sekä vihreään siirtymään ja työelämäyhteistyön laadun kehittämiseen liittyvien taitojen osalta. Mittari: Laadullinen arviointi.
6. Oppimisympäristöt lisäävät opiskelijoiden hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja turvallisuutta sekä yksilöllisiä oppimisen ratkaisuja.
Mittari: AMIS-palaute soveltuvien osin.

c) Toimenpiteet ja niiden ajoittuminen

1. Koulutustarjonnan suunnittelun pohjana vahvistetaan ennakoititiedon ja alueellisen työmarkkinakysynnän hyödyntämistä ja lisätään tutkinnon osatavoitteisen koulutuksen määrää.

Toimenpiteet 2026–2027: Ennakointiin perustuvan koulutustarjonnan suunnittelun vahvistaminen

- Otetaan käyttöön ennakoititietoon perustuva koulutustarjonnan suunnittelumalli, joka hyödyntää työllisyysalueen kehittämää ennakoivan rekrytoinnin tietopohjaa. Lisäksi hyödynnetään osaamisvarannon digitaalista kaksosta, joka yhdistää työnhakijoiden, avointen työpaikkojen ja koulutustarjonnan osaamissanat ajantasaisen tilannekuvan muodostamiseksi.
- Lisätään tutkinnon osiin perustuvien osaamiskokonaisuuksien tarjontaa työvoima- ja osaamistarpeen mukaisesti erityisesti kone- ja tuotantotekniikan, logistiikan, rakennusalan, puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan sekä sosiaali- ja terveysalan koulutuksissa, sekä tuotetaan Tampereen seudun elämystalouden tarpeisiin muotoiltuja osaamiskokonaisuuksia.
- Päätetään vähennettävistä tai lopetettavista koulutuksista.

Toimenpiteet 2028–2029: Mallin vakiinnuttaminen

- Koulutustarjonnan suunnittelumalli vakiinnutetaan osaksi koulutuksen järjestäjän strategista ja taloudellista suunnittelua.
- Koulutustarjontaa ja koulutuksen toteutusratkaisuja tarkastellaan säännöllisesti suhteessa toiminta-alueen työvoimatarpeisiin ja väestökehitykseen erityisesti Pirkanmaan reuna-alueilla.
- Osaamisvarannon digitaalisen kaksosen käyttöä laajennetaan yhdistämään osaamistarpeet, työpaikat ja koulutustarjonta. Sitä hyödynnetään koulutustarjonnan suunnittelussa ja päätöksenteossa alueellisessa yhteistyössä.

2. Alueen koulutusorganisaatioiden välistä yhteistyötä ja työnjakoa vahvistetaan. Yhteisten koulutusratkaisujen ja oppimisympäristöjen määrä kasvaa.

Toimenpiteet koko strategiakaudelle 2026–2029: Yhteistyömallien kehittäminen

- Sovitaan alueen koulutuksen järjestäjien kanssa työnjaosta niiden alojen koulutustarjonnan osalta, joilla työllistyminen on heikompaa ja koulutustarjontaa on vähennettävä.
- Toteutetaan erilaisia oppimisympäristöjen yhteiskäytön pilotteja erityisesti teknologiateollisuuden, rakentamisen ja palvelualojen koulutuksissa.
- Vahvistetaan yhteistyötä Tampereen korkeakoulu yhteisön ja muiden korkeakoulujen kanssa. Kehitetään väyläopintoja sekä AMK- että yliopisto-opintoihin, vahvistetaan jatko-opintovalmiuksia ja kehitetään kaksoistutkintoyhteistyötä.

3. Työpaikalla järjestettävän koulutuksen laatu paranee ja työpaikalla suoritettavien näyttöjen määrä on 90 %.

Toimenpiteet koko strategiakaudelle 2026–2029: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen toteutusmallien systemaattinen vahvistaminen

- Uudistetaan työelämäkumppanuuksien johtamismallia, ennakointiyhteistyötä ja työelämän osaamistarpeiden muutosten yhteistä ymmärrystä.
- Alueellisessa yhteistyössä vahvistetaan työelämän kyvykkyyttä ja rohkeutta tehdä oppisopimuksia sekä edistetään kysyntälähtöistä oppisopimustarjontaa.
- Kehitetään työpaikalla järjestettävän koulutuksen laatua kaikilla aloilla tiivistämällä yhteistyötä työpaikkojen kanssa ja lisätään työelämän edustajien osallistumista näyttöjen arviointiin.
- Opetus- ja ohjaushenkilöstön työelämäjaksojen mallin tavoiteasetanta tarkennetaan ja kytketään näyttöjen ja arvioinnin laatuun.

4. Opiskelijan saama opetus ja ohjaus on laadukasta ja määrä on riittävä, vähintään 15 h/osp

Toimenpiteet 2026–2027: Ohjauksen toimintamallien kehittäminen

- Oppivelvollisten ensimmäisen vuoden opiskelijoiden ryhmäytymisen ja opintoihin kiinnittymisen tukemiseksi tiivistetään oppilaitoksen arjessa tapahtuvaa opetuksen ja ohjauksen käytäntöjä. Työjärjestysuunnittelulla varmistetaan, että

oppivelvollisten opiskeluarki on tavoitteellista ja säännöllistä (nk. täydet koulupäivät).

- HOKS-laadunvarmistus, varhaisen tuen malli sekä OMA-opettajamalli yhtenäistetään ja kytketään tiiviisti opintojen seurantaan (PowerBI). Tutkintokohtaisilla pedagogisilla toteutus suunnitelmilla, työnjaolla ja yhteisillä toimintakäytänteillä varmistetaan opetuksen ja ohjauksen toteutuksen laatu.

Toimenpiteet 2028–2029: Toimintamallien vakiinnuttaminen

- Alueellista yhteistyötä perusopetuksen kanssa vahvistetaan, millä vastataan opiskelijoiden oppimisen tuen tarpeisiin.
- Vahvistetaan mahdollisuuksia suorittaa lukio-opintoja osana ammatillisia opintoja ja ammatillisia opintoja osana lukio-opintoja.
- Vakiinnutetaan toimintamalli dataan perustuvasta opintojen etenemisen seurannasta ja sen pohjalta suunniteltavasta opiskelijakohtaisesta kohdennetusta tuesta.

5. Henkilöstön osaamis pääoma kehittyä toimintaympäristön muutosten mukaisesti, erityisesti digi- ja ohjausosaamisen sekä vihreään siirtymään ja työelämäyhteistyön laadun kehittämiseen liittyvien taitojen osalta.

Toimenpiteet 2026–2027: Osaamisen kehittämisen vahvistaminen

- Henkilöstön osaamisen kehittämistä suunnataan erityisesti vastaamaan teknologisen kehityksen, digitalisaation, vihreän siirtymän sekä työelämäyhteistyön muutoksiin. Lisäksi oppimisen tuen ja ohjausosaamisen vahvistamiseen panostetaan.
- Opetus- ja ohjaushenkilöstön työelämäjaksoja lisätään erityisesti aloilla, joilla työelämän osaamistarpeet muuttuvat nopeasti, kuten teknologiateollisuudessa, logistiikassa ja rakentamisessa.
- Johtamisen kehittämiseen panostetaan vahvistamalla esihenkilöiden valmiuksia johtaa osaamista ja oppimista. Uudistumiskyvykkyys ja sen johtaminen perustuu ennakoivaan osaamistarpeiden tunnistamiseen ja ketterään reagointiin toimintaympäristön muutoksiin.

Toimenpiteet 2028–2029: Osaamisen kehittämisen jatkuvan parantamisen malli

- Henkilöstön osaamisen kehittämistä tehdään strategia- ja tarvelähtöisesti.
- Strategiseen uudistamiseen ja kehittämiseen liittyvät kokeilut kootaan koko henkilöstön digitaaliselle Sprinttipankki-alustalle.
- Osaamisen kehittämisen toimien tuloksellisuutta arvioidaan säännöllisesti.

6. Oppimisympäristöt lisäävät opiskelijoiden hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja turvallisuutta sekä yksilöllisiä oppimisen ratkaisuja.

Toimenpiteet 2026–2027: Oppimisympäristöjen tulevaisuustyö

- Oppimisympäristöjen tulevaisuustyö valmistellaan vaiheittain: vuonna 2026 kampusstrategia ja palveluverkkomalli ja vuonna 2027 konkreettinen kehittämistyö.

- Oppimisen ja ohjauksen tukena käytetään digitaalisia ratkaisuja, jotka laajentavat palvelutarjontaa ja varmistavat palveluiden saavutettavuutta. Hyödynnetään työelämää mallintavia digitaalisia ympäristöjä kuten koneiden ja laitteiden digitaaliset kaksoiset.

Toimenpiteet 2028–2029: Oppimisympäristöt tukemassa oppimista

- Oppimisympäristöjen tilankäyttöä kehitetään monikäyttöiseksi ja koulutuksen toteutussuunnittelua yhtenäistetään, jotta tiloja voidaan hyödyntää tehokkaasti ja mahdollistaa joustavat, yksilölliset opintopolut.

3. Järjestämisluvan opiskelijavuosien enimmäismäärä

Koulutuksen järjestäjän opiskelijavuosien enimmäismäärä on strategiakaudella 3 610. Sopimuksen täytäntöönpanon ehtona on, että opetusministeri tulee päättämään kokeiluluvan opiskelijavuosien enimmäismäärästä tämän sopimuksen mukaisesti.

4. Harkinnanvarainen rahoitus

Tämän sopimuksen kohdassa 2 asetettujen tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö tulee kohdentamaan strategiakaudella 2026–2029 harkinnanvaraista rahoitusta koulutuksen järjestäjälle julkisen talouden suunnitelman 2027–2029 puitteissa. Harkinnanvarainen rahoitus myönnetään strategiakaudella vuosittain kunkin vuoden talousarvion määrärahasta, mikäli eduskunta vahvistaa talousarvioehdotuksen.

Tampereen kaupunki	yht.	2026	2027	2028	2029
	500,000	0	200,000	300,000	0

Yhteistyössä Tampereen aikuiskoulutuskeskuksen kanssa rakennettavan yhteisen oppimisympäristömallin kehittämiseen vuosille 2027–2028. Rahoitus 200 000 € vuodelle 2027 ja 300 000 € vuodelle 2028, yhteensä 500 000 €.

Rahoituksen tavoitteena on rakentaa koulutuksen järjestäjien yhteinen oppimisympäristömalli, jossa oppimisympäristöjä, laitteita ja tilaratkaisuja suunnitellaan ja hyödynnetään yhteistyössä vastaamaan erityisesti teollisuuden ja teknologia-alojen muuttuviin osaamistarpeisiin Pirkanmaan alueella. Kehittämistoimenpide tukee sopimuksessa esitetyjä tavoitteita vahvistamalla koulutuksen järjestäjien välistä työnjakoa, työelämälähtöisten oppimisympäristöjen kehittämistä sekä koulutuksen työelämävastaavuutta. Yhteinen oppimisympäristö luo taloudellista lisäarvoa tehostamalla tila- ja laiteintensiivisen koulutuksen resurssien käyttöä, vähentämällä päällekkäisiä investointeja ja parantamalla koulutuksen järjestämisen kokonaiskustannustehokkuutta.

Vuonna 2027 rahoitus (200 000 €) kohdennetaan yhteistyömallin suunnitteluun ja oppimisympäristön valmisteluun. Kustannuksista noin 60 000 euroa muodostuu kehittämistyöhön osallistuvan henkilöstön työpanoksesta, 80 000 euroa oppimisympäristöjen tekniseen ja tilalliseen suunnitteluun liittyvistä asiantuntijapalveluista sekä 60 000 euroa pilotointiin tarvittavista pienemmistä laite- ja ohjelmistohankinnoista.

Vuonna 2028 rahoitus (300 000 €) kohdennetaan oppimisympäristön toteutukseen ja käyttöönottoon. Kustannuksista noin 70 000 euroa muodostuu käyttöönoton koordinointiin ja henkilöstön kehittämistyöhön osallistumiseen liittyvistä henkilöstökuluista, 30 000 euroa käyttöönottoa tukevista palveluostoista ja noin 200 000 euroa oppimisympäristöjen keskeisistä laitehankinnoista ja teknisistä ratkaisuista.

Kyse on kahden eri koulutuksen järjestäjän yhteisestä rakenteellisesta kehittämisestä ja investointiluonteisista toimenpiteistä, jotka ylittävät normaalin käyttötalouden ja edellyttävät muutosvaiheen tukea. Rahoitus kohdistuu uuden yhteiskäyttöön perustuvan toimintamallin rakentamiseen.

5. Seuranta

Sopimuksessa sovittujen tavoitteiden ja toimenpiteiden väliarviointi toteutetaan toukokuussa 2028 pääosin valtakunnallisista tietovarannoista saatavien indikaattoritietojen pohjalta.

Mikäli väliarvioinnissa koulutuksen järjestäjä ei näyttäisi saavuttavan tässä sopimuksessa sovittuja tavoitteita tai suunta ei näyttäisi toivottavalta ja tilanne johtuisi pääsääntöisesti koulutuksen järjestäjästä riippumattomista syistä, voitaisiin tavoitteita ja toimenpiteitä muuttaa kesken strategiakauden.

Tampereen kaupunki seuraa sopimuksen tavoitteiden toteutumista osana tuloksellisuuden ja toiminnan seurantaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Tampereen kaupunki ovat sopineet edellä mainituista kohdista 2-5.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Petri Lempinen
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Ylijohtaja

Kirsi Viskari
Tampereen kaupunki
johtaja, ammatillinen koulutus